

MADÁCH IMRE KÖNYVTÁRA.

1913. folyamán a vallás- és közoktatásügyi kormány megszerezte MADÁCH hagyatékát. A hagyaték kézirati része a Nemzeti Múzeum könyvtárának jutott s ideiglenesen a költő könyvtára is itt nyert elhelyezést. MADÁCH Imre kézíratait VÉRTESY Jenő részé-
sítette beható méltatásban (Irodalomtörténet, 1904. 294—305. l.), e sorok célja a költő könyvtárát bemutatni.

A MADÁCH-családban a tudomány és irodalom szeretete majd oly régi, mint a család története. A vitézkedő és a literatus MADÁCHOK egymást váltják. Két költőt (Gáspár és János), egy orvos-tudományi író-
t (Gáspár), két kiváló törvényhozót (János és László) és egy nagyszabású jogtudóst (Sándor) találunk MADÁCH Imre ősei között. A költő nagyapja tanúsága szerint a családnak régóta gazdag levéltára és jelentékeny könyvtára volt. Azonban e gyűjtemények szétszűltek. A költő szépapja, János, ugyanis egész életét és egész vagyonát a protestantizmus ügyének szentel-
ve teljesen tönkrement, úgy hogy a család ősi fészke, Alsó-Sztregova is idegen kézbe került.

A költő nagyapja, Sándor, kit MUGAZZI Kristóf váci püspök katolikusként nevelt fel, egy fáradságos élet munkájával visszazerezte az ősi vagyont. A régi családi levéltárat és könyvtárat azonban nem sikerült visszazereznie, hanem ehelyett ő maga vetette meg alapjait a reánk jutott MADÁCH-könyvtárnak.¹

MADÁCH Sándor könyvgyűjtése — néhány ajándékba kapott ré-
gibb könyvet (569, 742, 887, 889, 913, 915, 957, 959, 960, III.²) leszámítva — a XVIII. század második felének és

¹ Mindez adatokra nézve I. LATKÓCZY Mihály *Madách Imre őseiről* című tanulmányait. (A budapesti VII. ker. (belső) áll. főgimn. 1900—01. évi értesítője 3—48. l.)

² E számok, valamint a következők is, az alább közölt könyvjegyzék számai.

XIX. legelejének (meghalt 1814-ben) irodalmára terjed ki, még pedig több irányban is. Elsősorban nagy buzgósággal vásárolta az ókori klasszikusokat. A latin írók többnyire szép bécsi bilinguis kiadásokban vannak meg, a görög írók jóval kisebb számban és német vagy latin fordításban. Gyűjtötte a korabeli német irodalmat is, pl. megvan a *Sammlung der vorzüglichsten Werke deutscher Dichter und Prosaisten* című a maga korában igen nevezetes gyűjtemény, továbbá WIELAND, KOTZEBUE stb. művei. Megvette néhány angol író: YOUNG, MILTON, POPE műveit is német fordításban.

A magyar irodalomról még nem igen vett tudomást MADÁCH Sándor, de annál szivesebben gyűjtötte a magyar történetírókat: BÉL, DECSI, GYADÁNYI, KATONA, SCHWANDTNER stb. műveit megszerezte. Még jelentékenyebb lehetett jogi könyvtára. Sajnos, ez nem jutott ránk, mert MADÁCH Aladár eladta, sőt a megmaradt jegyzékből is kitépte az e könyvekre vonatkozó részt, de abból, hogy egy évszázad múlva is érdemes volt e könyveket eladni, az következik, hogy magában foglalta kora legjelesebbjeinek munkáit. Amennyire hozzávethetünk, a gyűjtemény mintegy 200 kötetből állhatott.¹

Voltak MADÁCH Sándornak theologiai és vallásbölcseleti (LUTHER, KEMPIS, PAINE stb. németül) könyvei is, de nagyobb buzgalommal szedegette össze a korabeli felvilágosodott szellemű állambölcseleti munkáikat. Így megvoltak neki Nagy FRIGYES munkái és ROUSSEAU iratai német nyelven. Még nevezetesebb az a 61 kötetnyi szabadkőműves, illuminatus és rózsarendi könyvtár, mely hagyatékából megmaradt. A szabadkőművességnek MOCSÁRY Antal nyerte meg. A Balassagyarmaton 1781-ben keletkezett *Erényes zarándok* nevű páholy tagja volt és ennek 1786-ban történt megszűnése után valamelyik budai páholyának lett tevékeny tagja, legalább 1795-ben ő készíti a két budai páholy felségfolyamodványát.² Hogy a szabadkőműves világban ismert és jártas ember

¹ E gyűjteményből összesen 7 kötet maradt meg (751, 886, 887, 913—14, 915, III.) s más kettőről (888, 939) van még tudomásunk.

² V. ö. ABAFI Ludwig: *Geschichte der Freimaurerei in Oesterreich-Ungarn*. V. k. 264—6. l. és SZINNYEI: *Magyar írók*. VIII. k. 217. l.

volt, mutatja az is, hogy egy szabadkőműves szerző tiszteletpéldányt küld neki (976) és hogy egy másik szabadkőműves iratra bírálati megjegyzést ír rá (982). A politikai szentimentalizmus korában majd minden szellemi életet élő, reformer gondolkozású ember szabadkőműves volt.

MADÁCH Sándor könyvtárát katalogizálta is. Ez a katalógus nem maradt ugyan meg, de több könyvben, mely kétségtelenül MADÁCH Sándoré volt, benne van a régi katalógus szám (463, 464, 877, 887, 895, III. számúak, a mi jegyzékünkben) és nagyon sok könyvön meglátszik a régi szám nyoma. Ez a régi szám vagy annak nyoma a legbiztosabb kritérium arra nézve, hogy valamely könyv MADÁCH Sándortól való-e, mert ő unokájától eltérőleg alig néhány könyvébe írta be nevét (463, 887, 895, 958, XXV.). Úgy látszik a könyvek a megszerzés sorrendje szerint voltak katalogizálva és mivel a régi számok közt és 950 is (877): előfordul, MADÁCH Sándor könyvtárát mintegy 1000 darabra becsülhetjük.

E könyvtárát legidősebb fia, Imre, örökölte. Imre, ha nem is volt akkora tanultságú és annyira tudományos férfiú, mint apja, kora előkelő világának műveltségi színvonalán állott. Apja könyvtárát meg tudta becsülni, megőrizte, sőt gyarapította. Segítségére volt ebben igen művelt felesége, MAJTHÉNYI Anna is. MADÁCH Aladár egy alább közlendő megjegyzése szerint volt néhány gazdaságra és nevelésre vonatkozó könyve. Ezek közül reánk jutott egy-kettő (1090, 1183, 1184, 1186, 1323), de néhány más könyvben is megtaláljuk nevét vagy monogrammját (413, 622, 655, 656, 823, 894). Ezekből következtetve történeti és szépirodalmi műveket vásárolt. Franciás műveltsége következtében ő szerzi meg a NAPOLEONra és korára vonatkozó számos munkát. Egyáltalában ő kezd francia nyelvű munkákat vásárolni. Ő szerez teljes MOLIÉRET, gyűjti FÉNÉLON, LAFONTAINE, VOLTAIRE, Mme GENLIS és SÉVIGNÉ stb. munkáit. Feleségének nevét is ott olvassuk egy MARMONTELben (565) és rokonsága és ismerősei is néhány francia művel gyarapítják könyvtárát (433, 571, 931). Angol írókat ő is németül olvas. A többi közt megszerzi

az akkoriban annyira ünnevelt BULWER műveit. De tudomást vesz már a magyar irodalomról is. Egy kötet KISFALUDY Károlyban, egy DUGONICSban és egy Élet és Literaturában olvassuk nevét (622, 655, 656). Mindazokat a magyar szépirodalmi munkákat, melyeket nem a költő szerzett meg, ő vásárolta. Tehát ő vette a többi közt Fáy *Béltéki házá*t, P. HORVÁTH Lázár *Elbujdosottját*, az Aurora, Hebe és Emlény köteteit is.

Egészben véve mintegy 250 kötetre tehetjük MADÁCH Imrének, az idősebbnek, szerzeményeit. Ha jelentősége a MADÁCH-könyvtár történetében nem is akkora mint apjáé, mégis több tekintetben is jelentékenyen fejlesztette a könyvtárat.

Ilyenformán a költőre egy a korviszonyokhoz képest elég gazdag és sokoldalú könyvtár szállott. A könyvtár sokféle impulzus adott szellemének, a tudomány és irodalom több mezején is tanulmányozásra sarkalta és erősen táplálta képzeletét. Emellett a sok könyv könyvtára gyarapítására is ösztönözte.

Összesen 192 kötetről tudjuk biztosan, hogy a költő szerzeménye. Túlnyomólag szépirodalmi munkák. ARANY, BAJZA, DAYKA, a KISFALUDYak, KÖLCSEY, SZIGLIGETI, VÖRÖSMARTY műveit megszerzi; a német irodalomból BÖRNE, GOETHE, SCHILLER műveit; a francia irodalomból HUGO, LESAGE, STAËL munkáit; az angol irodalomból német fordításban BYRONT és SHAKESPEARET. Szépirodalmi munkák mellett megszerezte FEUERBACH, LAMENNAIS, LAROCHEFOUCAULD, MONTESQUIEU filozófiai és államtudományi, GIBBON és SCHÜTZ világtörténeti, GELPKE, HUMBOLDT, REBAN természettudományi műveit, SZEMERE Bertalan, GOROVE István útleírását stb.

A költő idejében készült a könyvtár reánk maradt jegyzéke is. A rendezést azonban nem ő maga végezte, hanem Károly öccse és GÁL Ignác alsó-sztrégovai plébános, MADÁCH Aladár szerint 1850 körül mindenestre az ötvenes évek első felében, mert a meg-lévő ötvenes évekbeli könyvek egyike sem szerepel a jegyzékben. Nagyon valószínűnek látszik, hogy e könyvösszeírás MADÁCH fogsága (1852—53.) alatt készült, nemcsak azért, mert nem ő maga készítette a jegyzéket s mert szokásos az elfogottak vagyonát összeírni, hanem azért is, mert ez összeírás annyira elvtelenül s

oly fogyatékos irodalmi ismeretekkel készült, hogy ezt csak a költő távolléte magyarázhatja meg.

A MADÁCH-könyvtár története MADÁCH Imre halálával nem záródott le. Fia, MADÁCH Aladár, tovább fejlesztette sok modern természettudományi, spiritisztikai és költői munkát vásárolván,¹ másrészt azonban MADÁCH Aladár idején a könyvtárt több rendbeli csonkulás érte. Először is «méltányos családi jogon» a könyvtárból 85 kötetet odaadott MADÁCH Károlynak,² azután eladta MADÁCH Sándor jogi könyvtárát s végül a könyvtár sok más darabja kallódott el az ő ideje alatt. Azt nem mondhatni, hogy semmi érzeke sem volt e családi könyvtár irodalomtörténeti jelentőségének megértéséhez, mert viszont ő volt az, aki egy külön könyvtárba összeválogatta az apja által gyakrabban használt és nevével megjegyzett könyveket s ugyancsak ő a MADÁCH Károly—GÁL Ignác-féle jegyzéket 1884-ben a tényleges állománnyal összehasonlította s megjegyzéseivel kiegészítette. MADÁCH Imre könyveit a költő dolgozószobájában állította fel, míg a régebbi könyvek egy más teremben állottak, saját könyvei meg saját dolgozószobájában.³

A Nemzeti Múzeum könyvtára birtokába csak a két előbbi könyvcsoport jutott el, mint amelyek MADÁCH Imre könyvtárát alkották. Összesen 712 kötet könyvből és 2 kéziratból (630, 762) áll e gyűjtemény. A jegyzék és MORVAY feljegyzései⁴ segítségével azonban még 572 könyvről és 3 kéziratról (893, 921—22) van tudomásunk. Szóval, összesen 1084 kötet könyvet ismerünk MADÁCH Imre könyvtárából, mely 1500 kötetnél nem lehetett nagyobb.

Amennyire a hiányzó könyvekről való igen fogyatékos feljegyzések segítségével megállapíthattuk, az 1084 könyvből magyar nyelvű volt 118, német 741, francia 115, német-francia 2, latin

¹ V. ö. MORVAY Győző: *Adalékok Madách Imre életéhez*. Budapest, 1898. 25. l.

² A 136—207, 544, 545, 546—48, 802—10, számúakat.

³ V. ö. MORVAY Győző: *Adalékok Madách Imre életéhez*. Budapest, 1898. 24. l.

⁴ V. ö. többször idézett munkáját 25. l.

69, latin-német 38, latin-francia 1 kötet, a magyar irodalmat képviselte 61, a németet 357, a franciát 86, az angolt 106, a latint 64, a görögöt 12, az arabot 18, egyebet 12 kötet s volt 150 történelmi, 54 politikai, 42 theologiai, 23 filozófiai, 17 természettudományi, 26 egyéb tudományos munka és 61 szabadkőműves irat.

Alább következik az 1084 kötet részletes jegyzéke. Jegyzékünk a MADÁCH Károly—GÁL Ignác-féle *A szegovári (sic!) Madách-könyvtár lajstroma* (Fol. Hung. 1404) című könyvjegyzék alapján készült. Ennek címlapján a következőket olvashatjuk: «MADÁCH Imre könyvtára volt, a melyből az ő általa használt, megjegyzett, vagy jegyzetekkel ellátott köteteket későbbi újabb könyveivel együtt egy *Madách Imre könyvtára* gyűjteménybe összeválogatta 1884. Alsó-Sztregova, MADÁCH Aladár.»

Ezután 30° oldalon következik 1—1015. sorszámmal az egyes kötetek felsorolása. Köteteké és nem műveké, így aztán KOTZEBUE művei pl. 120 számot foglalnak el. A felsorolás igen gyarló, tele íráshibával, az idegen nyelvek nem ismeréséből származó gyakran mulatságos félreértésekkel. Sajnos, épen ezért a hiányzó könyvek meghatározása többször teljesen lehetetlen. A könyveket két sorozatba osztja: az első a 750-ik számig tart, a második a 751-ikkel kezdődik. Az elsőben szépirodalmi, a másodikban tudományos munkák vannak. E sorozatokon belül a következő szakokat találjuk:¹

A) Szépliteraturai művek 1—42. sz. (Sammlung der vorz. Werke deutscher Dichter und Prosaisten.)

B) Szépliteratura 43—81. (NAGY FRIGYES, OSSZIÁN, MILTON.)

C) Szépliteratura 82—135. (Ezeregyéj, SCHILLER.)

D) Szépliteratura 136—207. (BULWER.)

E) Szépliteratura 208—329. (KOTZEBUE.)

F) Szépliteratura 330—369. (GOETHE.)

G) Szépliteratura 370—412. (WIELAND, POPE.)

¹ A zárjelben lévő megjegyzések az én megjegyzéseim, melyekkel némi eligazodást akarok lehetővé tenni a zürzavaros jegyzékben.

H) Francia szépliteratura 413—458. (MOLIÈRE, MONTESQUIEU, LAMMENAIS, VOLTAIRE.)

I) Szépliteratura 459—491. (VOLTAIRE, SÉVIGNÉ, STAËL, GENLIS.)

K) Szépliteratura 492—550. (KOTZEBUE, IFFLAND, COLLIN stb. stb.)

L) Szépliteratura 551—580. (GENLIS, LAFONTAINE, MARMONTEL, CORNEILLE, ECKARTSHAUSEN stb. stb.)

M) Szépliteratura. Német és magyar 581—630. (YOUNG, BYRON, BÖRNE, KISFALUDY Károly, VÖRÖSMARTY stb.)

N) Magyar Szépliteratura s zsebkönyvek 631—675. (KÖL-CSEY, FÁY, KISFALUDY Sándor, BAJZA, SZIGLIGETI, Aurora stb.)

O) Classicus művek 676—704. (SALLUSTIUS. VERGILIUS, CICERO stb.)

P) Classicusok 705—726. (OVIDIUS, LUCIANUS, HORATIUS, TACITUS, HOMERUS stb.)

Qu) Classicusok s egyveleg 727—750. (NEPOS, CAESAR, SHAKESPEARE stb.)

R) História. Magyarorszáé 751—765. (BÉL, LEHOTZKY stb.)

S) História. Magyarorszáé 766—774. (DECSI, KATONA.)

T) História. Magyarorszáé 775—784. (KATONA.)

U) História. Magyarorszáé 785—794. (FESSLER.)

X) História 795—816. (SCHÜTZ, ROTTECK, GVADÁNYI.)

Y) História 817—834. (Kisebb írók.)

Z) História, Biographia 835—863. (GIBBON, BURKE, HUME, NAPOLEON-irodalom stb.)

a) Biographia 864—885. (NAPOLEON-irodalom, FESSLER stb.)

b) Philosophia 886—898. (GROTIUS, ROUSSEAU, KANT stb.)

c) História s egyveleg 899—911. (WIELAND, MENDELSSOHN, szabadkőműves iratok stb.)

d) Theologia 912—925. (Biblia stb.)

e) Theologia 926—945. (Korán, PAINE, WOLF stb.)

f) Theologia 946—964. (LUTHER, KEMPIS, szabadkőműves iratok stb.)

g) Freymauer (sic!) könyvek 965—989. (Szabadkőműves iratok.)

b) Freymauer (sic!) könyvek 990—1015. (Szabadvőműves iratok.)

i) Politika . . . . .

Innentől kezdve a 32-ik lap aljáig ki van radirozva minden, csak a számozás látszik 1020-ig. A radirozás helyén a következők olvashatók: «MADÁCH Sándornak régi jogi könyvtára következett a lajstrom további folyamában. Azután még néhány gazdaságra és nevelésre vonatkozó idős Imre könyveiből. Ezen lajstromot MADÁCH Károly és GÁL Ignác alsó-sztrégovai katolikus lelkész állították össze, és pedig 1850-ik év körül. Átnézte és rendezte Alsó-Sztrégova 1884. MADÁCH Aladár.»

Az 1015-ik szám után nincs jegyzékünk, de 10 meglévő könyvön megtaláljuk a rendes lajstrom-számot (1088, 1090, 1182, 1183, 1184, 1186, 1188, 1190, 1323, 1377). Ezeket tehát közvetlenül az előbbiek után iktattuk alábbi jegyzékünkbe.

Van azután 33 olyan munka, melyen nincsen szám,¹ mert a könyvtár rendezésénél később vásároltatott, vagy mert a könyvtár rendezésénél nem került elő. Ezeket betürendbe szedve és e rendben római számokkal megjelölve közöljük az előbbiek után.

Végül van 3 munka, melyeket a lajstrom nem ismer és meg sincsenek, de MORVAY még látta őket Alsó-Sztrégován.² Ezeket betürendben és az ábécé három első betűjével megjelölten soroljuk fel az előbbiek után.

Még megjegyezzük, hogy a könyvek címét lapszám, forma és kiadó feljegyzése nélkül, de egyébként bibliographiai pontossággal közöljük. Aa álneveket iparkodtunk megfejteni, a jegyzékben hiányosan közölt könyvcímeket meghatározni, sajnos, elég gyakran sikertelenül. Segédkönyvekként használtuk SZINNYEI és PETRIK magyar, HOLZMANN-BOHATTA, KAYSER, HEINSIUS német, BRUNET, QUÉRARD, LORENZ, BARBIER francia és WOLFSTIEG szabadvőműves bibliographiai műveit. Mindazt, amit ezek segítségével pótolunk, zárjelbe helyeztük, hogy könnyebb legyen az ellenőrzés.

¹ Közülök kettőn (III., XXXIII.) van ugyan szám, de e számok alatt a jegyzékben más könyvek szerepelnek.

² V. ö. MORVAY Győző: *Adalékok Madách Imre életéhez*. Budapest, 1898. 25. l.

A számok és jegyek előtt álló kereszt (+) azt jelenti, hogy az illető könyv hiányzik. A csillag (*) azt jelenti, hogy az illető könyv a költőé volt, amit vagy az bizonyít, hogy a költő ráírta nevét, vagy az, hogy ezt a jegyzékben MADÁCH Aladár feljegyezte — e kétfajta 192 kötet van — vagy az, hogy MORVAY a költő külön könyvtárában látta őket (82—99, 413—25, 748, 917, XXVI, XXVII, XXVIII. *A B C.*) Mindig megmondjuk, hogy mily alapon sorozzuk az illető kötetet a költő könyvei közé. Ahol a könyvekről valami érdekesebb közölni valónk van, azt vonal (—) után közvetlenül a cím után közöljük. Itt e tekintetben legfőként a XVIII. számú könyvre utalunk.

Végül a meglévő könyvek címe s az esetleges jegyzet után álló szám, a Nemzeti Múzeum kéziratárában ideiglenesen felállított MADÁCH-könyvtár mai katalógus-száma, melynek alapján lehet ma az egyes köteteket a legkönnyebben megtalálni.

A MADÁCH-KÖNYVTÁR JEGYZÉKE.

1. KLEIST Ewald Christian: Sämtliche Werke. Wien, 1789. Sammlung der vorzüglichsten Werke deutscher Dichter und Prosaisten. I. k. — 177.
- 2—3. BÜRGER Gottfried August: Gedichte. I—II. B. Wien, 1789. Sammlung I. A. II—III. B. — 177.
- 4—7. GESSNER Salamons Schriften. I—IV. k. Wien, 1789. Sammlung etc. IV—VII. k. — 177.
8. HOELTY L. H. C. Gedichte. Wien, 1790. Sammlung etc. VIII. k. — 177.
- 9—13. HAGEDORNS Werke. I—V. k. Wien, 1790—91. Sammlung etc. XII—XVI. k. — 177.
- 14—16. Uz' Werke. I—III. k. Wien, 1790. Sammlung etc. IX—XI. k. — 177.
- 17—20. MICHAELIS Johann Benjamin: Sämtliche poetische Werke. I—IV. k. Wien, 1791. Sammlung etc. XVII—XX. k. — 177.
- 21—22. PFEFFEL Gottlieb Conrad: Poetische Versuche. I. és III. k. Wien, 1791. Sammlung. XXI. és XXIII. k. — 177.
23. THÜMMEL M. H.: Poetische Schriften. Wien, 1792. Sammlung etc. XXIV. k. — 177.
- 24—26. GELLERT C. F.: Poetische Schriften. I—III. k. Wien, 1792. Sammlung etc. XXV—XXVII. B. — 177.
27. GELLERT C. F.: Sämtliche Schriften. IX—X. k. (egybe kötve). Leipzig, 1784. — 70.
28. HALLERS Gedichte. I. k. Wien, 1793. Sammlung etc. XXIX. k. — 177.

- 29—30. WEISSE C. I.: Gedichte. I., III. k. Wien, 1793. Sammlung etc. XXXI., XXXIII. k. — 177.
- 31—32. LICHTWER M. G.: Poetische Schriften. I.—II. k. Wien. 1793. Sammlung etc. XXIV—XXV. k. — 177.
- 33—34. WILLAMOV Johann Gottlieb: Sämmtliche Poetische Schriften. I.—II. K. Wien, 1793—94. Sammlung etc. XXXVI—XXXVII. k. — 177.
- 35—36. GERSTENBERG Joh. Wilhelm: Sämmtliche poetische Schriften. I.—II. k. Wien, 1794. Sammlung etc. XXXVIII—XXXIX. k. — 177.
- 37—42. KLOPSTOCK G. F.: Poetische Werke. I—V., VII. k. Wien 1794—96. Sammlung etc. XLI—XLV, XLVII k. — 177.
- †43—44. WIELAND: Goldener Spiegel. (Leipzig 1772.)
- 45—74. Hinterlassene (a 16-ik kötetből Sämmtliche) Werke FRIEDRICHS II. I—XXX. k. Wien, 1789—91. — 69.
- 75—80. OSSIANs und SINEDS Lieder. I—VI. k. Wien, 1784. — 157.
- †81. MILTON: Das wiedereroberte Paradies. (Basel, 1752.)
- †*82—99. Tausend und eine Nacht. (? I—XV. k. és Neue Folge I—IV. k. Meissen, 1838—1850.) — MORVAY szerint a költő külön könyvtárában.
- *100—135. SCHILLER Friedrich: Sämmtliche Werke. I—XII., XIV., XVI—XXXVI. Wien, 1835. — A jegyzékben MADÁCH Aladár frásával odajegyvezve: MADÁCH Imre kézjegyével. — 181.
- †136—207. BULWER művei németül. Ügylátszik az 1833—1840 közt megjelent «BULWERS Werke» volt meg. — A jegyzékben MADÁCH Aladár frásával odajegyvezve hozzájuk: MAHÁCH Károlynak átadtam.
- 208—327. KOTZEBUE August: Dramatische Werke. I—CXX. k. Wien, 1828—1830. — V. ö. 507—512., 563. sz. — 120.
- †328—329. FRECHER und BILDERBECK: Die Brüder.
- *330—369. GOETHES sämmtliche Werke in vierzig Bänden. Stuttgart—Tübingen, 1840. — A IX., XIV. és XVIII. kötetek hiányzanak. — A jegyzékben MADÁCH Aladár odajegyvezte: MADÁCH Imre nevével és alantü jegyzeteivel kézírásában. Ezek az «alanti» jegyzetek nem találhatók. — 82.
- 370—399. WIELAND C. M.: Sämmtliche Werke. Csak a XX—XXII. k. van meg belőle. Wien, 1800. — 225.
- †400—412. POPE: (Sämmtliche Werke. I—XIII. B. Mannheim, 1783—85.)
- *413—425. MOLIÉRE: Oeuvres, par VOLTAIRE. I—XIII. k. Berlin, 1788—1791. — A IX. kötetbe beleírva: Emeric de MADÁCH 1807. szept. 30. MORVAY szerint a költő külön könyvtárában foglalt helyet. — 142.
- 426—427. (DEFOË): La vie et les aventures surprenantes de Robinson Crusoe. I.—II. k. Amsterdam, 1760. — 32.
- *428—429. MONTESQUIEU: Lettres persanes. I—II. k. Páris, 1836—45.
- †*430—432. MONTESQUIEU egy közelebbről meg nem határozott munkája. Jelezve, hogy bele volt írva MADÁCH neve.
433. MONTESQUIEU: De l'esprit des loix. IV. k. Amsterdam, 1761. — Beleírva: Comte de PONGRÁCZ. — 144.
- *434—439. LESAGE: Histoire de Gil Blas. I—VI. k. Páris, 1836. Az utolsó kötet hiányzik. — 130.

- *440. LAMENNAIS: Worte des Glaubens... übersetz von L. BÖRNE. Páris, 1834. — 125.
- †441. LAMENNAIS: Livre du peuple (Paris, 1838.) — Már a jegyzékben jelezve hiánya.
- *442. LAMENNAIS: De la religion. Bruxelles, 1840. — 127.
- *443. LAMENNAIS: Le pays et le gouvernement. Bruxelles, 1840. — 126.
- *444. LAROCHEFOUCAULT'S Sätze aus der höhern Welt- und Menschenkunde. Französisch und deutsch herausgegeben von Dr. SCHULZ. Breslau—Leipzig, 1798. — 170.
- *445—446. HUGO Victor: Cromwell. I—II. k. Bruxelles, 1836. — 94.
- 447—458. Théâtre de VOLTAIRE. I—XII. k. Páris IX, 1801. — 218.
- 459—460. VOLTAIRE: S. M. d. Kön. von Preussen erklärte Bibel. I—II. k. London, 1788. — 921.
461. VOLTAIRE: Das Mädchen von Orleans. Paris — 222.
- †462. VOLTAIRE: Candide. (? Berlin, 1785.)
463. VOLTAIRE: Hurone. Berlin—Leipzig, 1785. — Beleirva: No. 273. Alexander MADÁCS. 1787. 9. ápril. — 220.
464. VOLTAIRE: Der unwissende Philosoph. Berlin—Leipzig, 1785. — Beleirva: No. 272. — 219.
- *465. HUGO Victor: Ruy Blas. Leipzig, 1838. — 95.
- †466—471. Madame de SÉVIGNÉ: Lettres.
- 472—477. Madame STAËL: Delphine I—V. k. Páris, XI—XII., 1803—5. — 193.
- *478—479. Madame STAËL: Corinne ou l'Italie. I—II. k. Páris, 1867. — 194.
- 480—481. Madame de GENLIS: Les petits émigrés. I—II. k. Páris—Berlin, 1798. — 74.
- 482—484. Madame de GENLIS: Les chevaliers du cygne. I—III. k. Hamburg, 1797. — 72.
- 485—487. Madame de GENLIS: Les vœux téméraires. I—III. k. Páris, VII., 1798. — 73.
488. Madame de GENLIS: Six nouvelles morales et religieuses. Páris, é. n. — Beleirva: Marie MADÁCH. — 75.
- †489. Madame de GENLIS: Soirées amusantes.
490. Madame de GENLIS: La religion. Maestricht, 1787. — 190.
491. Madame de GENLIS: Le petit La Bruyère. Hamburg—Brunswic, 1799. — Beleirva: MADÁCH. — 76.
- †492. KLINGEMANN: Faust.
- †493. FLORIANs kleine Schriften. (Zwickau, 1798.)
- †494. MEISL: Amors Triumph. (Wien, 1817.)
- †495. RAIMUND: Verschwender.
- †496. SCHILLER (Friedrich): Der Parasit. (? Nürnberg, 1841.)
- †497. ROMANI: Beatrice di Tenda, fordította: JAKAB István. 1838.
- †498. KRIMFELD: Das Ehepaar. (Wien, 1807.)
- †499. KOCH (K.): Der Weiberfeind. (Hamburg, 1802.)
- †500. SCHRÖDER: Um sechs Uhr ist Verlobung.

- †501. Neuigkeits-Krämer. (Wien, 1802.)
 †502. Oranien.
 †503. (KOTZEBUE.) Der Flussgott Niemen. — V. ö. 208—327. és 507—512. sz.
 †504. KASPAR: Heirath durch List. (Wien, 1806.)
 †505. (III. GUSZTÁV.) Siri Brahe oder die Neugierigen. (Berlin, 1794.)
 †506. MEISL C.: Die Entführung der Prinzessin Europa. (Wien, 1816.)
 †507—512. KOTZEBUE: Wirrwarr, Maske, Schule der Frauen, Abendstunde, Zugemauerte Fenster, Schlaue Witwe c. darabjai. — V. ö. 208—327. és 503. sz.
 †513. ZIEGLER: Vaterliebe. (Wien, 1802.)
 †514. GUTTENBERG: Comödie ohne Titel. (Wien, 1807.)
 †515. (? Gr. BRÜHL A. Fr.) Der eiserne Mann. (Dresden, 1786.)
 †516. Der Beruf (? des Kriegers). (Erfurt, 1840.)
 517. IFFLAND August Wilhelm: Das Erbtheil des Vaters. Grätz, 1803. — 101.
 518. IFFLAND A. W.: Figaro in Deutschland. Wien, 1800. — 100.
 519. COLLIN Heinrich Josef: Ein Schauspiel. Wien, 1804. — 28
 520. COLLIN Heinrich Josef: Regulus. Wien, 1802. — 27.
 †521. POINSINET: Le cercle (ou la soirée à la mode). (Páris, 1843.)
 †522. M. D'ANCOURT: Le Charivari. (Paris, 1783.)
 †523. Monatschrift für Theaterfreunde.
 †524—525. VULPIUS művei.
 526—528. Dya-Na-Sore oder die Wanderer. Eine Geschichte aus dem San-skrit übersetzt. I—III. k. Wien—Leipzig, 1789—91. — 43.
 †529. Julie Benson (oder die leidende Unschuld. Leipzig, 1776.) — Angol regény.
 †530. (? NEUMANN Joh. Jak.): Auguste. (Küstrin, 1786.)
 †531. (LAROCHE Sophie): Miss Lony. (Gotha, 1789.)
 †532. Mädchen aus Pesth.
 †533. (BOURGOING): Der gefangene in Russland. (Leipzig, 1810.)
 †534. (GLEICH J. A.): Der schwarze Ritter. (Wien, 1810.)
 †535. Frhr. v. Münchhausens wunderbare Reisen.
 †536. Loredano der Wunderbare. (Leipzig, 1803.)
 †537. (STROBL J.?) Unglücksgeschichten. (München, 1788.)
 †538. Schreckens(bilder und rührende) Gemälde. (Zerbst, 1830.)
 539. ARNDT J. W.: Interessante Skizzen. Pesth, 1817—8.
 †540. WAGNER (Michael): Spuren der Gottheit. (Berlin, 1810.)
 †541. BENCKERT: Die Braut auf der Donau.
 †542. LEYRER (Josef): Sibyllens Talisman. (Pest, 1809.)
 †543. (BENKOWITZ C. I.): Gesichter (und Charaktere. Leipzig, 1813.)
 †544. Vocativus Zündlichtel: Lachfeuerwerk. — A jegyzékben oda írva: MADÁCH Károlynál.
 †545. Bibliothek des Frohsinns. (Stuttgart, 1836.) — A jegyzékben oda írva: MADÁCH Károlynál.
 †546—548. G. FRIEDRICH: Vademecum. — A jegyzékben oda írva: MADÁCH Károlynál.

- †549—550. (STEGMAYER M.): Rochus Pumpnickel. (Wien, 1811.)
- †551—552. BERGUIN: L'ami (des enfants) et des adolescents. (I—II. k. St. Gallen, 1835.)
- †553—554. (M. de GENLIS?): Théâtre de société. I—II. k. (Páris, 1781.)
- †555. (M. de GENLIS): Théâtre à l'usage des jeunes personnes. (Páris, 1779.)
- †556. (COLLÉ Ch.?) Théâtre de société. (Páris, 1777.)
- †557—559. (M. de GENLIS): Annales de la vertu. (Páris, I—II. k., 1802.)
- †560. LAFONTAINE: Sittenspiegel.
- †561. LAFONTAINE: Moralishe Erzählungen.
562. LAFONTAINE: Fables choisies. I—II. k., egybekötve. (Páris, 1780—124.)
563. FÉNÉLON; Nouveaux dialogues des Morts avec des contes et fables. I—II. k. (egybekötve). Amsterdam, 1745—55.
- †564. MARMONTEL: Moralishe Erzählungen.
565. MARMONTEL: Nouveaux contes moraux. I—II. k. (egybekötve). Cobourg, 1800. — Beleírva: Anna MAJTHÉNYI 1804. — 138.
- †566. PERRAULT (Charles): Contes de fées. (Leipzig, 1820.)
- †567—68. MONTAGUE Emil: Histoire (de gouvernement des anciennes republicues. Páris? 1768.) II—III. k.
569. CORNEILLE Pierre: Théâtre. III. k. Páris, 1814. — 29.
570. CORNEILLE Thomas: Chefs-d'oeuvres de — Paris, VIII. (1799.) — 30.
- 571—572. Du MONTIER: Lettres de madame — et de la marquise. De *** sa fille, recueillies par madame le prince de Beaumont avec les réponses. I—II. Francfort—Leipsic. — Bejegyezve: Le présent Livre appartient à Joseph LEBLANC. — 39.
- 573—574. BELLAMY J's Gedichte. Aus dem Holländischen. I—II. k. Wien. 1790—1. — 13.
575. Briefe von den Herren GLEIM und JACOBI. Berlin, 1778. — 80.
576. ECKARTSHAUSEN: Probaseologie, oder praktischer Theil der Zahlenlehre der Natur. Leipzig, 1795. — 44.
- †577. ECKARTSHAUSEN K.: (Entdeckte) Geheimnisse der Zauberei. (München, 1790.)
- †578. ECKARTSHAUSEN (Karl): Rittergeschichten. (München, 1783.)
- †579. ECKARTSHAUSEN (Karl): Tagebuch eines Richters. (München, 1783.)
- †580. ECKARTSHAUSEN Karl: Der Tiger aus Bengalen. (München, 1789.)
- 581—582. YOUNG Eduard: Einige Werke... übersetzt von J. A. Ebert. I—III. k. (II. és III. k. egybekötve.) Braunschweig—Hildesheim, 1767—72. — 232.
- †*583—592. BYRONS (Sämmtliche Werke. I—X. k. Stuttgart, 1845.)
- A Lyrische Gediche kötetnél megjegyezve, hogy Madáché és hogy nincs meg.
- *593. GUTZKOW Karl: Börmes Leben. Hamburg, 1840. — 84.
- *594—599. BÖRNE Ludwig: Briefe aus Paris. I—VI. k. Hamburg—Páris, 1832—4. — 18.
- *600—608. BÖRNE Ludwig: Gesammelte Schriften. I—IX. k. Hamburg, 1833. — Az utolsó kötet hiányzik. A jegyzék szerint MADÁCHÉ. — 17.

- *609—618. KISFALUDY Károly minden munkái. I—X. k. Buda, 1831. — Az I. és VIII. k. hiányzik. — 113.
- 619—620. SZEMERE Bertalan: Utazás külföldön. I—II. k. Budapest, 1840. — 199.
- †*621. KISFALUDY Károly: Irene.
- 622—623. KISFALUDY Károly: Kemény Simon. Barátság és nagylelkűség. Pest, 1820. — Beleírva: MADÁCH. 2 példány. — 114.
- †*624—629. VÖRÖSMARTY munkái.
630. Gr. FEKETE János: VOLTAIRE La Pucelleje fordításának kézírata.
631. FENELÓNI Saligniak Ferencz: Telemakus bujdosásának történetei, melyeket... magyarrá fordított... HALLER László. Kassa, 1755. — Beleírva: Ex libris Jonae MAJTHÉNYI de Kesseleő-Keő. 1785. — 56.
- *632—634. KÖLCSEY Ferenc minden munkái. I—III. k. Pest, 1842. — Csak az utolsó szám van meg. — 111.
- *635—636. VIELAND Abderitái, fordítá Erdélyi Károly. I—II. k. Pozsony, 1834. — 227.
- †637—638. FÁY András: Bélteky ház. (Pest, 1832.)
- †639—640. FÁY András: Kedvcsapongások. (Pest, 1824.)
641. FÁY András újabb eredeti meséi és aphorizmái. Pest, 1824. — 53.
- †642. HORVÁTH Ádám: Rudolphias. (Bécs, 1817.)
- †643—650. KISFALUDY Sándor munkái I—IV. VIII. k. (Pest, 1833—38.) — 115.
- †*651. BAJZA: Versek. — A jegyzék szerint is hiányzik.
- †652. BAJZA: Szózat a színház ügyében. (Pest, 1839.)
- †653—654. P. HORVÁTH Lázár: Az elbujdosott. (Kolozsvár, 1836.)
655. DUGONICS András: Példabeszédek és jeles mondások. II. rész. Szeged, 1820. — M. I. monogrammmal beleírva. — 38.
656. Élet és Literatura, 1826. — Beleírva: MADÁCH 21. jan. 1827, kívülől ráírva: KÖRNER, Zrínyi. — 46.
657. Elisa... fordítottatott VERES Márton által. Pozsony, 1803. — 214.
- *658. SZENTMIKLÓSSY Alajos: Mesék. Pest, 1840. — Beleírva: Tekintetes baráti ifjabb HUSZÁR József úrnak, t. n. Neográd vármegye első alispánjának atyafiságos szeretete s barátsága emlékeül a szerző. — 200.
- †659. MAJTHÉNYI Sándor emléke. (Napló.) Buda, 1836.
- †660. SZIGLIGETI Ede: Gyászvitézek. Pest, 1838. — 201.
- †661. HORVÁTH Cзырил: Tirus. Eredeti Játékszín. II. k. (Buda, 1834.) — 93.
- *662. PAPP Gábor: Imre, vagy a királyi tekintet hatalma. Székesfejérvár, 1830. — 162.
- †663. De la PLUME: A veres barátnak képzelései (?)
- †664. PONGRÁCZ Lajos: Kárpátúti zengemények. (Buda, 1838.)
665. P. OVIDIUS Naso Szomorú Verseinek öt könyve. Fordította: HOMONNAY Imre. Pest, 1825. — 106.
666. Publius OVIDIUS Nasonak Enyelgései. Magyarázta: Peretsenyi NAGY László. Pest, 1820. — 155.
- †667—668. Hebe. 1823, 1825.

- †669. Aurora. 1823.
- †670. Játékszíni koszorú. 1834.
- †671. Emlény. 1839.
- †672. Taschenbuch. 1810.
- †673—674. (REICHARD H. A.) Revolutions-Almanach. (Göttingen, 1794—1795.)
- †675. Taschenbuch.
676. MARTIALIS: Epigrammata. — 139.
- 677—678. C. C. SALLUSTII opera omnia. SALLUSTIUS sämtliche Werke (bilinguis). I—II. k. Wien, 1800. — V. ö. 740—41. sz. — 175.
- 679—680. Cornelii NEPOTIS vitae excellentium imperatorum. Cornelius NEPOS Biographien etc. übersetzt von Michael FEDER (bilinguis), I—II. Wien, 1800.) — V. ö. 736—37. sz. — 150.
681. Auli PERSII Flacci Satyrae. Satyren übersetzt von G. G. Fülleborn (bilinguis). Wien, 1801. — 163.
- 682—687. P. VIRGILII Maronis opera omnia. P. VIRGILIUS M. Sämtliche Werke, übersetzt von J. A. Voss. (bilinguis). V—VI. k. Wien, 1800—01. V. ö. 733—734. sz. — 216.
688. L. Annaei FLORI: Epitome rerum Romanarum. Skizzen der römischen Geschichte. Übersetzt... von BERTRAND. (bilinguis). Wien, 1801. — L. 735. sz. — 65.
- 689—692. Marci Tullii CICERONIS opera philosophica. CICEROS philosophische Werke. I—IV. k. Wien, 1802. — 24.
- 693—701. Marci Tullii CICERONIS epistolae. CICEROS sämtliche Briefe. I—IX. k. Wien, 1801. (bilinguis). — 23.
702. M. Tullii CICERONIS ad familiares epistolae. Tyrnaviae, 1726. — Különféle bejegyzések szerint 1813-ban VOLFARTH Ferenc váci tanulóé volt. — 25.
- †703. CICERO: Orationes selectae.
704. Marci Tullii CICERONIS epistolae. CICEROS sämtliche Briefe. V. k. A 697. szám dupluma. — 23.
- 705—706. P. OVIDII Nasonis opera. I., III. k. (II. nincs meg.) Venetiis 1789. — 154.
707. SARBIEVII Matthiae Casimiri. Carmina. Argentorati XI. (1803.) — 178.
- 708—713. LUCIANS von Samosata sämtliche Werke. Übersetzt von C. M. WIELAND. I—VI. k. Leipzig, 1788—89. — 134.
- †714—715. HORATIUS Briefe. I—II. k. (Dessau, 1782—90.)
- †716—717. HORATIUS: Satyrae.
- 718—721. C. Cornelii TACITI opera. I—IV. k. Biponti, 1782. — 203.
722. HOMERI Ilias Latinis versibus expressa a Raymundo CUNICHIO Ragusino. I—II. k. (egyben). Venetiis, 1784. — Belenyomva: Ex libris L. MAGYARI — 91.
723. HOMERI Odyssea Latinis versibus expressa a Bernardo ZAMAGNA Ragusino. Venetiis, 1783. — Belenyomva: Ex libris L. MAGYARI. — 92.
- 724—725. Traduction en prose de CATULLE, TIBULLE et GALLUS. Par l'auteur des Soirées Helvetiennes. I—II. k. Amsterdam, 1771—22.

726. Albi TIBULLI Carmina. A. TIBULLUS Gedichte (bilinguis), Wien, 1801. — 205.

727—732. Collectio Pisauriensis omnium poematum, carminum, fragmentorum Latinorum. I—VI. k. Pisauri, 1766. — 26.

733—734. P. VIRGILII Maronis opera omnia. P. VIRGILIUS M. sämtliche Werke. Übersetzt von J. H. Voss (bilinguis). II., V. k. Wien, 1880—1. — V. ö. 682—687. sz. — 216.

735. L. Annaei FLORI: Epitome rerum Romanarum. Skizzen der römischen Geschichte. Übersetzt... von BERTRAND. (bilinguis). Wien, 1801. — I. 688. sz. — 65.

736—737. Cornelii NEPOTIS vitae excellentium imperatorum. Cornelius NEPOS Biographien etc. Übersetzt von Michael FEDER. I—II. k. (füzetekben). Wien, 1800. — V. ö. 679—680. sz. — 150.

†738—739. HORATIUS. — Minden közelebbi magyarázat nélkül.

740—741. C. C. SALLUSTII opera omnia. SALLUSTIUS sämtliche Werke. I—II. k. Wien, 1800. — Ráírva: C. 100. — V. ö. 677—678. sz. — 175.

742. C. Julii CAESARIS Commentarii. Lipsiae, 1726. — Bejegyezve: Ex libris Samuelis DROZDIK Puchovis Trencheniensis comparatus Sempronii 1739 mense Novembri emptus vero 1 fl. — 19.

743. C. Julii CAESARIS et aliorum... commentarii. Les commentaires de CAESAR de la traduction de N. PERROT. Berlin, 1748 (bilinguis). — 20.

†744. FLORANT: L'esprit sur Polybe.

745. FEUQUIERE: Kriegsnachrichten. I—II. k. egybekötve. Berlin, 1786 — 63.

*746. SHAKSPEARE'S sämtliche Werke. Herausgegeben von Julius KÖRNER. Schneeberg, 1836. — Hátraléírva: MADÁCH Imre 1839. Elöl egy MADÁCH Aladártól készített tartalomjegyzék. — 189.

†*747. NAGY Ignác. Színműtár. — További részletezés nélkül.

†*748. MEYER: Universum. — MORVAY szerint a költő külön könyvtárában volt.

†749. Musée des familles.

†750. (RICHARD Carl.) Le nouvelliste Française. (Pesth, 1815.)

751. SCHANNAT Joannes Fridericus: Vindemiae literariae I—II. k. (egybekötve). Fuldae et Lipsiae 1723—24. — A jegyzék szerint: eladó jogi könyvtárba sorozva. — V. ö. 915. sz. — 178.

†752—755. BÉL Mátyás: Notitia Hungariae. I—V. k. Viennae, 1735—42. — Az utolsó számhoz MADÁCH Aladár írásával odajegyezve: Csonka, eladtam 40 frtért.

†756. Abbildungen (und Beschreibungen der hungarischen edlen) Banden. (Pest, 1791.) — A jegyzék szerint régen nincs meg.

†757—758. LEHOTZKY (András): Stemmographia nobilium familiarum regni Hungariae. I—II. k. (Pozsony, 1796—98.)

759—760. KÖLESY Carl Vinzenz: Ungarischer Plutarch. I—II. k. Pesth, 1815—16. — 122.

†761. BÁSTHY József: Magyarok emléke, I. k. (Buda, 1836.)

762. Criminalis processus NÁDASDY, ZRINYI et FRANGEPÁNI. Kézirat.
 †763. Ad Hungaros.
- †764. KAYSER (Mihály): Compendium historiae familiae MÁRIÁSSY. (Pozsony, 1803.) — Eladó jogi könyvek közé sorozva.
765. SCHWANDTNER Joannes Georgius: Scriptores rerum Hungaricarum. III. k. Vindobonae, 1768. — 184.
- †766. DÉCSI Sámuel: Osmanographia. III. k. (Bécs, 1789.)
- 767—784. KATONA Stephanus: Historia Critica regum Hungariae. I—XIX. k. Pestini, 1779—1793. — (18 kötet, mert a VI. és VII. egybekötve.) — 109.
- 785—794. FESSLER J. A.: Die Geschichte der Ungern. I—X. k. — Leipzig, 1815—1825. — 57.
- *795—801. SCHÜTZ J. B.: Allgemeine Weltgeschichte. I—VII. k. Wien, 1805. — A jegyzék MADÁCH Imréének mondja. — 183.
- †802—810. ROTTECK: Allgemeine Geschichte. I—IX. k. (Freiburg, 1824—27.) — A jegyzék: MADÁCH Károlynak átadtam méltányos családi jogon.
- 811—816. Gr. GVADÁNYI József: A világnak közönséges historiája. I—VI. k. Pozsony, 1796—1803. — 85.
- †817—818. DIODOR: Bibliothek der Geschichte. (Übersetzt von F. A. STROTH. Frankfurt, 1781.)
- 819—832. LEBEAU: Geschichte des morgenländischen Kayserstums. I—IV. k. Leipzig, 1765—66. — 128.
- 823—826. Geheime Nachrichten über Russland unter der Regierung CATHARINENS II. und PAULS I. I—IV. k. Páris, 1800—02. — Beleírva: E. M. 1824. — 148.
- 827—829. Die Geschichte der Römer. I—III. k. Wien, 1792. — 77.
- 830—833. NITSCH Paul Friedrich: Beschreibung... des Zustandes der Römer. I—IV. k. Wien, 1792—3. — 152.
- †834. VERTOT: Histoire des revolutions (de la republique romaine. I. k. Braunschweig, 1799.)
- *835. GIBBON: Geschichte des Verfalles und Unterganges des römischen Weltreiches. Deutsche Ausgabe von Johann SPORSCHILL. Leipzig, 1837. — A jegyzék szerint MADÁCHÉ. — 79.
- †836. BURKE: (Betrachtungen über die) französische Revolution. (Wien, 1794.)
837. FANTIN-DESODOARDS Antoine: Histoire de la république française. VII. k. Páris, VIII, 1800. — 51.
838. Lettres de l'armée en Egypte. Londres, 1800. — 131.
839. Précis des opérations de l'armée du Danube sous les ordres du Général JOURDAN. Extrait des mémoires manuscrits de ce général. Páris, VIII. (1799.) — Beleírva Charles. — 105.
- †840. Urkunden des gegenwärtigen Krieges 1805.
- †841. Briefe vom 16. Sept. 1813.
- †842. Anzeige gegen Minister HARDENBERG.
843. RABAUD J. P.: Kurzgefasste Geschichte der französischen Revolution. Strassburg, 1792. — 167.

- †844—845. SANTINÉ (Ch. Doris): Amours Secrètes de Napoléon Bonaparte. (Paris, 1815.)
- †846. Der Gefangene von St.-Helena.
- †847. Krieg NAPOLEONS gegen Spanien.
848. Kriegsschauplatz im Jahre 1813. Breslau, 1813. — 123.
- †849. HEINRICH: Abfertigung.
- †850. MÜLLER Johann: Die Posaune des heiligen Kriegs. (Leipzig, 1806.)
- †851. GÖTTFY Borbála: (Néhai GÖTTFY László háznépének) Hóra pórhada (miatt esett romlás). — A jegyzék szerint rég nincs meg.
- †852. (SCHÜTZE): Geschichte von Hamburg. (Hamburg, 1775.)
- †853. Das streitbare Böhmen. (Prag, 1814.)
- †854. Dom Pedro (und Brasilien. Leipzig, 1831.)
855. ZWACK: Einige Originalschriften des Illuminatenordens. München, 1787. — 235.
- 856—857. HUME M.: Histoire de la Maison de Stuart. I—II. k. Londres, 1766. — 98.
- 858—859. SCHILLER Karl August: Gallerie interessanter Personen. I—II. k. Wien, 1799. — 182.
- 860—862. HALEM G. H.: Leben Peters des Grossen. Münster—Leipzig, 1803—4. — 86.
- †863. BONAPERTE, MOREAU und Europa. (Straub, 1804.)
864. KOLINOVICS Gabriel: Chronicon... Templariorum. Pestini, (1790.) — 117.
- †865. WELLINGTON und MASSENA. (Pest, 1813.)
- †866. (JACOBI J. G.) Trauerrede auf JOSEPH II. (Freiburg, 1790.)
- †867. (WAGNER G. H.) WELLINGTON. (Leipzig, 1817.)
- †868. BERNADOTTE.
- 869—870. (RICHTER Jos.) Leben FRIEDRICHS des Zweiten. III—IV. k. Amsterdam, 1789. — Jegyzék: eladó jogi könyvtár. — 129.
871. JENISCH D.: Denkschrift auf Friedrich den Zweiten. Berlin, 1801. — 103.
872. Réponse du Général DUMOURIEZ au rapport du député Camus. Hambourg, 1796. — 41.
873. Lettre du Général DUMOURIEZ au traducteur de l'histoire de sa vie. Hambourg, 1795. — 40.
- 874—876. La vie du Général DUMOURIEZ (écrite par lui même), I—III. k. Hambourg, 1795. — 42.
877. FESSLER J. A.: Alexander der Eroberer. Berlin, 1800. — Egy régi szám: 950. — 59.
878. FESSLER I. A.: Attila, König der Hunnen. Breslau, 1794. — 60.
- 879—880. (FESSLER): Mathias Corvinus. I—II k. Breslau, 1793—94. — 61.
- 881—882. (FESSLER): Aristides und Themistocles. I—II. k. Berlin, 1792. — 58.
- 883—885. ROBERTSON Wilhelm: Geschichte der Regierung Kaiser Karls V. Aus dem englischen übersetzt von J. H. REMER. I—III. k. Braunschweig, 1792—96. — 169.

886. **SENSEL** Josephus: *Delineatio jurisprudentiae naturalis*. Vindobonae, 1757. — A jegyzék: eladó jogikönyvek közé soroltam. — 187.
887. **GROTH** Hugonis de *jure belli ac pacis libri tres*. Jenae, 1680. — Beleírva: **Alexandro MADÁCS** de Szregova dono dedit **Samuel MARTINY** in Szenna, 5. Aug. 1783. №. 58. — 88.
- †888. **PUFENDORF** (Samuel): *De officio hominis*. (? Leipzig...)
889. **PLUTARQUE**: *Les oeuvres morales*. I. k. Lyon, 1587. — Beleírva: **G. HALLER**. — 166.
890. **FEDER** Georg Heinrich: *Logik und Metaphysik*. Göttingen, 1790. — 54.
891. **FLEISCHER** Adam Siegismund: *Beschreibung der drei wirkenden Grundeigenschaften der menschlichen Seele*. 1786. — Beleírva: **Alex. MADÁCS**. — 64.
892. **XENOPHONS** sämtliche Schriften... übersetzt von **A. Chr. Borhek**. V. k. Wien—Prag 1801. — 231.
- †893. **REVICZKY**: *Assertiones et philosophia*. — Kézirat? — **Odajegyvezve**: A könyvek szabad olvasásáról.
894. **ROUSSEAU's** Bekenntnisse. I—II. k. (egybekötve). Berlin, 1782. — Beleírva **Emerich de MADÁCH**. — 174.
895. **ROUSSEAU's** Philosophische Werke. II. k. Reval—Leipzig, 1781. — Beleírva: **MADÁCH** 1790. No. 268. — 172.
896. **ROUSSEAU**: *Oeuvres completes*. XXVI. k. Deux-Ponts, 1782. — 173.
897. **KANT** Immanuel: *Critik der reinen Vernunft*. Riga, 1787. — Beleírva: **MADÁCH Aladár**. — 107.
- †898. **ROZGONYI** (József): *Dubia (de initiis transcendentalis idealismi) Kantiani*. (Pestini, 1782.)
899. **SENEQUE**: *De la colère*. Lyon, 1663. — 186.
900. (**WIELAND** Chr. M.) *Beyträge zur geheimen Geschichte des menschlichen Verstandes und Herzens*. I—II. k. (egybekötve). Leipzig, 1770. — 14.
901. (**PEZZL** J.): *Faustin, oder das pbilosophische Jahrhundert*. 1783. — 52.
- †*902—903. **MENDELSSOHN** Moses: *Philosophische Schriften*. I—II. k. (Troppau, 1785.) — A jegyzék szerint **MADÁCHÉ**. — 140.
904. (**SINTENIS** Chr. Fr.): *Elpizon oder über meine Fortdauer im Tode*. I—II. k. (egybekötve). Danzig, 1803—4. — 47.
- 905—906. **HOFFMANN** Leopold Alois: *Höchst wichtige Erinnerungen... über... Angelegenheiten dieses Zeitalters*. I—II. k. Wien, 1795—96. — 89.
907. **HOFFMANN** Leopold Alois: *Aktenmäßige Darstellung der deutschen Union... mit dem Illuminaten-Freumaurer und Rosenkreutzer-Orden*. Wien, 1796. — 90.
- 908—911. **ZIMMERMANN** J. G.: *Über die Einsamkeit*. I—IV. k. Leipzig, 1784—85. — 233.
- †912. **JOANNIS** Nep. *processus*.
- 913—914. *Institutum societatis JESU*. I—II. k. Pragae, 1705. — Beleírva: **Collegii Szakolcensis societatis JESU catalogo inscriptum** 1717. — A jegyzék: eladó jogi könyvek közé. — 102.

915. Eckhardt Jo. GEORGIUS: Animadversiones historicae et criticae in Jo. Friderici SCHANNATI... (Wirceburgi, 1727.) — A jegyzék: eladó jogi-könyvek közé. — V. ö. 751. sz. — 45.
- †*916. KÁROLI Gáspár: Szent Biblia. — A jegyzék: régen nincs meg.
- *917. Die Bibel oder die ganze Heilige Schrift. Nach der deutschen Übersetzung Martin LUTHERS. Halle, 1788. — MORVAY szerint a költő külön könyvtárában volt. — 136.
918. Biblia sacra vulgatae editionis. Venetiis, 1750. — 15.
- †919. ADER: Biblische Historien.
920. Hirtenbrief des... Erzbischofes von Paris über den Handel der Gesellschaft JESU. Augsburg, 1773. — 88.
- †921—922. Über die Wunder JESU. Kézirat.
923. Joannis PHYSIOPHILI Specimen monachologiae. Augustae Vindelicorum 1783. — A jegyzék: eladó jogikönyvek közé. — 165.
924. (HIRSCHFELD Viktoria): Gespräch im Reiche der Todten zwischen dem Pater Angelo... und dem Ritter von Moncada. 1774. — 2.
925. Anhang zu dem Gespräch im Reiche der Todten etc. 1775. — 2.
- †926. Kis János: (Görög és római) mythologia. (Pozsony, 1805.)
- †927. OVIDIUS: Verwandlungen.
- †928. VOLLNEY: Die Ruinen. Aus dem französischen... (von Georg Foerster. Braunschweig, 1808.) — 217.
- †929. (WÜNSCH Ch. E.): Horus (oder astrognostisches Endurtheil über die Offenbarung Johannis... EBENEZER. Halle, 1783.)
- 930—934. Der Koran. Aus dem Arabischen... übersetzt... von L. ULLMANN. I—V. k. Crefeld, 1840. — Csak az első kötet van meg. — 118.
- 935—936. PAINE Thomas: Untersuchungen über wahre und fabelhafte Theologie. Deutschland, 1794—97. — 158.
937. PAINE Thomas: Die Rechte des Menschen. Kopenhagen, 1793. — 159.
938. Vollständige Acten des Processes... gegen Thomas PAINE. Aus dem Englischen von C. F. CRAMER. Kopenhagen, 1794. — 1.
- †939. BAYERLI: Delineatio juris divini.
- †940. HILARIUS: Expositio hymnorum.
- 941—944. WOLF Peter Philipp: Allgemeine Geschichte der Jesuiten. I—IV. k. Zürich, 1789—92. — 229.
945. WOLF Peter Philipp: Geschichte der Römisch-katholischen Kirche. VII k. Leipzig, 1802. — 230.
- †946—947. LUTHER: Kleiner Katechismus.
948. LUTHER Martins bisher ungedruckte Briefe. Leipzig, 1783. — 135.
949. MONTALTIUS Ludovicus: Literae provinciales. Lausannae, 1775. — Beleírva: Ex libris Alexandri RUDNAY donodedit Michael KLIMKÓ. — 143.
- †950—951. SCHAD (J. Bapt.): Lebens- und Klostergeschichte. (I—II. k. Erfurt, 1803—4.) — A jegyzék szerint: hiányos, kiselejtezve.
- †952. Catholicismus, Protestantismus, Jesuitismus.
953. KESSLER C. F.: Abgenöthigte Fortsetzung des Anti-St. Nicaise. Leipzig, 1788. — V. ö. 954, 983, 992. sz. — 112.

954. (KESSLER Chr.): Archidémides, oder des Anti-St. Nicaise zweyter Theil. Leipzig, 1786. — V. ö. 953., 983., 992. sz. — 3.
- †955. Bedenken über Vernichtung des Jesuitismus.
- †956. WOLF Peter: (Vorschlag einer) Reformation der kath. Kirche. (Leipzig, 1799.)
957. DERHAMS William: Astrotheologie... in die deutsche Sprache übersetzt von Jo. Alberto FABRICIO. Hamburg, 1732. — A címlapra ráírva Mich. Martiny neve. — 33.
958. Thomae von KEMPEN: Vier Bücher von der Nachfolgung Christi. Tyrnau, 1771. — Beleírva: Alexandri MADÁCS, Tyrnavia 24. Nov. 1790. — 111.
959. HEERBRANDUS Jacobus: Compendium theologiae. (Lipsiae, 1598.) — Különféle bejegyzések szerint RADVÁNYI Ferencé volt. — 87.
960. LONICERUS Philippus: Theatrum historicum. Frankfurt, 1590. — 133.
- †961. Synodi Tridenti 1551 scripta.
- †962. Unsichtbarer Bund gegen die christl. Religion.
- †963. Bujdosó Magyar: Szent Heortokretes. — A jegyzék: régen nincs meg.
- †964. GNATERETH (HELMECZI István.): Igazság paizsa. (Miaburg, 1741.)
965. NICOLAI Friedrich: Versuch über die Beschuldigungen, welche dem Tempelherrenorden gemacht worden. Berlin—Stettin, 1782. — 151.
- 966—968. (GOUÉ Au. S.) Notuma, nicht Ex-Jesuit, über das Ganze der Maurerey. I—III. k. Leipzig, 1788—89. — Az I. kötet hiányzik. — 153.
969. (GROLMANN L. A.): Endliches Schicksal des Frey-maurer Ordens. 1794. — 180.
- 970—971. Sammlung aller... Schriften die Freymaurer betreffend. I—VIII. f. Wien—Leipzig, 1786. — A második szám hiányzik. — 176.
- 972—973. (BRABBÉE G.): Freymaurerbegebenheiten in Prag vom Jahr 1786. I—II. k. 1787. — 67.
974. (STARCK J. Au.): Über den Zweck des Freymaurerordens. Berlin, 1781. — Belenyomva: G. K. — 234.
975. (ANDRÉ Ch. C.): Der Freymaurer. I—V. füzet. Halle—Eisenach—Gotha, 1793—96. (Egy köteten.) Compendiöse Bibliothek. XXV. Abtheilung. — 116.
976. (HOFFMANN L. Au.): Über den wahren Endzweck der Freymaurerei. 1786. Pest, 1786. — Beleírva: ab autore. — 48.
977. Illuminatus dirigens oder Schottischer Ritter. (Leipzig) 1794. — 37.
978. (STARCK J. Au.) Apologie des Ordens des Freymaurer. Philadelphia, 3882. (Berlin, 1778.) — 5.
979. (GÖCHHAUSEN E. A.) Freymaurerische Wanderungen des weisen Junkers Don Quixote von Mancha. Deutschland. (Leipzig) 1787. — 223.
980. Der Compass der Weisen... von Ketmia Vere. Berlin, 1782. — 213.
981. (RAGOTZKY C. A.) Der Freidenker in der Maurerei. Berlin, 1793. — 66.
982. Gr. PALATIN Josef: Kronik der Maurerey. Philadelphia, 1785. — Beleírva: nem valódi freimaurer könyv. — 160.
- †983. (KESSLER C. F.) Anti-St. Nicaise. (Leipzig, 1786.) — V. ö. 953., 954., 992. sz.

984. (PRICHARD Samuel.) Die zergliederte Freymaurerei. Frankfurt—Leipzig, 1788. — 68.
985. SERVATI Erich: Bruchstücke zur Geschichte der deutschen Freymaurerey. Basel, 1787. — 188.
986. (WILSON Thomas.): Le maçon démasqué etc. Der entdeckte Maurer (bilinguis). Frankfurt—Leipzig, 1786. — 137.
987. (GÖCHHAUSEN Ernst.) Vollandeter Aufschluss des Jesuitismus und des wahren Geheimnisses der Freimaurer. Rom, 1787. — 9.
- 988—989. Ephemeriden der gesammten Freimaurerei in Deutschland. 5785—86. — 50.
- †990. (COSANDEY Sulpitius): Grosse Absichten der ... Illuminaten. (München, 1786.)
991. WEISHAUPT Adam: Das verbesserte System der Illuminaten. Frankfurt—Leipzig, 1787. — 224.
992. (KESSLER Chr.): Fr. Anti-Saint Nicaise. Leipzig, 1786. — V. ö, 953, 954., 983. sz. — 3.
- †993. Begebenheiten der Verborgenen Oberrn Illuminaten.
994. (WEISHAUPT Ádám): Apologie der Illuminaten. Frankfurt—Leipzig, 1786. — 4.
- 995—996. ANDERSON Jakob és KLEINSCHMIDT: Des verbesserten Konstitutionsbuch ... der Freimaurer I-r Theil. I—II. k. Frankfurt a. m., 1783—84. — 116.
997. (HORVÁTH Ádám): Feltedezett titok. 1792. — 209.
998. LOBREICH Karl Hubert: Geoffenbarter Einfluss in das allgemeine Wohl der Staaten der ächten Freymaurerey. Amsterdam, 1779. — 132.
999. Feltedezett álarc. Irta: Igaz Hazafi. (SZEITZ Leo?) 1794. — 196.
1000. Die zwo Schwestern oder neu entdecktes Freymaurer- und Revolutionssystem. 1796. — 185.
1001. (BODE Johann): Nachtrag zu dem Circular-Brief an die S. E. F. R. M. R. I. Abschnitt. Germanien, 5790. (1790.) — 149.
1002. (KNIGGE Adolf): Auszug eines Briefes die Illuminaten betreffend. (II. kiadás.) 1795. — 10.
1003. Jesua Joab an die Wanderer im Thale Josaphat. Philadelphia 1496. (Leipzig, 1795.) — 104.
- 1004—1015. Journal für Freymaurer. I—III. évfolyam, 12 kötet. Wien, 5784—87. — Belenyomva: W. E. monogramm. — 106.
- *1088. Magyar Szózatok. Hamburg, 1847. — 202.
1090. BÉKEHÁZI Innocent: Igaz-e, hogy mindenben hátra vagyunk? Pest, 1838. — 12.
- *1182. Gr. SZÉCHENYI István: Adó és két garas. Buda, 1844. — 197.
1183. Gr. DESSEWFFY Josef: Zergliederung des Werkes über den Credit. Übersetzt von S. v. LUDVIGH. Kaschau, 1831. — 36.
1184. Gr. DESSEWFFY József: A Hitel című munka Taglatatja. Kassa, 1731. — Felvátatlan. — 35.
1186. Gr. DESSEWFFY Aurél, Marczel és Emil: Néhány szó a közönséghez. Kassa, 1832. — Felvátatlan. — 34.

1188. Felelet Gróf SZÉCHENYI Istvánnak KOSSUTH Lajostól. Pest, 1841. — 119.
- *1190. Gr. SZÉCHENYI Stephan: Über die ungarische Akademie 1842. Leipzig, 1843. — 198.
1323. KÖSTNER Christian August: Kunst in zwei Monaten griechisch zu lernen. Leipzig, 1828. — Beleírva: MADÁCH (Aladár). — 110.
- *1377. GELPKE August: Allgemeine Darstellung der Oberflächen der Weltkörper unseres Sonnengebietes. Leipzig, 1811. — 71.
- *I. ARANY János kisebb költeményei. I—II. k. Pest, 1856. — Az első kötet első íve hiányzik. — 7.
- II. ARGENTI Döme: Különféle betegségek hasonszenvi gyógyítása. Pest, 1858. — 6.
- III. BANIZZA Josephus L.: Delineatio jurisprudentiae naturalis. Vindobonae, 1757. — A kötetben 886 szám, belül 52 régi szám; 886 alatt más szerepel a katalógusban. — 11.
- IV. Camera obscura. I. k. Lipcse, 1844. — 21.
- *V. DAYKA Gábor versei. Buda, 1833. — 31.
- VI. ENGEL Johann Jacob: Der Philosoph für die Welt. I—II. k. Wien, 1827. Classische Cabinets-Bibliothek. 114—115. k. — 49.
- *VII. FEUERBACH Ludwig: Das Wesen des Christentums. Leipzig, 1843. — 62.
- *VIII. Geschichtliche Fragmente und das ungarische Staatsleben neuerer Zeit. I—II. k. Leipzig, 1846. — Egy tokban, melynek belső lapján MADÁCH Imre egy angol fogalmazványa olvasható. — 78.
- *IX. GOROVE István: Utazás külföldön. I. k. Pest, 1844. — 81.
- X. HUGO Victor: A századok legendájából. Fordította: Szász Károly. Pest, 1862. — 96.
- *XI. HUMBOLDT Alexander: Kosmos. I—II. k. Stuttgart—Tübingen, 1845—47. — 97.
- *XII. HUSZÁR Gyula: Beszélyek. Pest, 1857. — Beleírva: MADÁCH Imrének baráti emlékül a szerző. — 99.
- XIII. KARÁCSON János: Myrthus-lombok. Veszprém, 1845. — Ráírva: MADÁCH PÁL KARÁCSON-tól; belül: 1845. szept. 3. — 108.
- XIV. MENDELSSOHN Moses: Phädon. Herausgegeben und mit einer Einleitung versehen von David FRIEDLANDER. Ofen, 1819. — 141.
- XV. Mahler MÜLLER: Der hohe Ausspruch. I—II. k. Wien, 1825. Classische Cabinet-Bibliothek. 47—48. k. — Belenyomva C. RUPP. — 147.
- *XVI. Mozaik. Lipcse, 1844. — 146.
- *XVII. Országgyűlési almanach. Szerkeszti: VACHOT Imre. I. k. Pest, 1843. — 212.
- *XVIII. PALUGYAY Imre: WERBŐCZY István rövid életrajza. Buda, 1842. — Hátlapján MADÁCH írásával: MARTINUZI kukta. Imre fia, Erzsébet leánya. MÁRJA királyné. 40.000 aranyos madár. SIGMOND a pápától függetlenségéről. — 161.
- XIX. Das Pfennig-Magazin. 1833—1836. — Hiányos és rongált. — 164.
- *XX. REBAN Heinrich: Gesamtgebiet der Naturgeschichte. I. k. Stuttgart. — 168.

- XXI. ROSENBERG C.: Androgynik. London. — 171.
- XXII. SOPHOKLES' Tragödien. Übersetzt von K. F. W. Solger. I—II. k. Berlin, 1837. — 191.
- XXIII. SRÉTER János: Visszaemlékezések. Buda, 1842. — 192.
- XXIV. STEPHENS Henry: Mezei gazdaság könyve. Hazai körülményekhez alkalmazva kiadják KORIZMICS László, BENKŐ Dániel, MÓROCZ István. I—V. k. Pest, 1855—58. — 195.
- XXV. THYM Johann Friedrich: Die Practic des Seidenbaues. Berlin, 1774. — Beleírva: Marie MADÁCH; ráírva: Alexandri MADÁCH de Stregova. — 204.
- *XXVI. TIECK Ludwig: Dramaturgische Blätter. I—III. k. Wien, 1826 Classische Cabinets-Bibliothek. 49—51. Bändchen. — Belenyomva: C. RUPP. — MORVAY szerint a költő külön könyvtárában. — 206.
- *XXVII. TIMON: De la centralisation. Paris, 1842. — MORVAY szerint a költő külön könyvtárában. — 207.
- *XXVIII. TIMON: Livre des orateurs. Paris, 1844. — MORVAY szerint a költő külön könyvtárában. — 208.
- XXIX. TOMTSÁNYI Adamus: Institutiones physicae. II. k. Pesthini, 1823. — Beleírva: Bobdai GYERTYÁNFY Gyula 1842. 2-od éves bölcselet hallgatója. — 210.
- *XXX. TÓTH Lőrinc: Uti tárca. I—VI. füzet (egybekötve). Pest, 1844—46. — 211.
- XXXI. VERNER Josephus: Metaphysica. I. k. Pestini, 1835. — Beleírva: MADÁCH Paulus 1 annüm phil. sem. 2. — 215.
- XXXII. WIELAND: Musarion. Leipzig, 1799. — 226.
- XXXIII. Wiener Zeitschrift für Kunst, Literatur, Theater und Mode 1819, 44—96., 97—156. számok két kötetben. — A köteteken 311—12. szám, de a katalogusban ez alatt más szerepel. — 228.
- †*A. DANTE. Wien, 1826. (?).
- †*B. (Közhasznú) esméretek tára. I—XII. k. (Pest, 1831—34.)
- †*C. Gr. SZÉCHENYI István: Hitel. (Pest, 1830.)

SZÜCSI JÓZSEF.